

Avís a navegants

Si teniu pensat escriure una novel·la, o ja la teniu escrita i busqueu algú que us la publiqui, permeteu-me alguns consells. Quan la tingueu enllestida, doneu-la a llegir a persones de confiança, perquè hi facin el que Jaume Cabré anomena un cop d'ull net. Preneu nota del que us diguin i feu cas, només, d'allò que considereu útil. Després, un cop revisada i reescrita, envieu-la a un premi literari, o a diverses editorials on us agradaria que sortís, o busqueu-vos un agent literari que us vulgui representar, o pagueu-vos l'edició vosaltres mateixos. Tant és. Publicar un llibre és una experiència insòlita i gratificant. L'arribada d'una criatura literària desperta emocions i genera sentiments contradictoris: preguntes carregades d'expectatives il·lusiónants (Agradarà? Tindrà èxit?) i auguris plens de neguit (Passarà desapercebut? Les crítiques seran favorables?). El part literari és una muntanya russa emocional en què l'autor viu una barreja d'angoixa i entusiasme. Publicar un llibre és donar la feina per acabada (abans de començar-ne una altra) i deixa l'autor amb la satisfacció de saber que hi ha una editorial que la vol donar a conèixer. Agradarà més o menys, tindrà més o menys èxit i us prodigareu més o menys per clubs de lectura, festivals o presentacions on hi haurà més

o menys públic... però la feina ja estarà enllestida i a partir d'aquí aquell llibre serà més del lector potencial que no pas vostre.

Ara bé, publicar també té riscos. Al món hi ha molta gent que escriu (potser, fins i tot, més que no pas llegeix), i alguns estan convençuts (potser amb raó) que, encara que ningú no els faci cas, tenen al calaix una gran novel·la destinada a canviar la història de la literatura. Són els escriptors que se senten incompresos. En comptes de confiar en el parer d'amics i familiars, l'escriptor incomprès de vegades prefereix plantar-se davant d'algú a qui no coneix personalment però que acaba de treure un llibre (o que acumula certa trajectòria en el camp de les lletres) i, al final d'una presentació o mentre signa llibres per Sant Jordi, li presenta els seus respectes (al mateix temps que confessa no haver-li llegit més que algun article d'opinió a la premsa) per, tot seguit, oferir-li la gran oportunitat de deixar-li llegir el patracol de cinc-cents pàgines que en cap premi on l'ha presentat, en cap editorial on l'ha portat, ni en cap agència literària a la qual l'ha enviat, no han sabut valorar. Si us hi avenu, podeu trobar-vos amb un assetjador que, al cap de dos dies, us demani amb impaciència una anàlisi detallada del seu text, que només acceptarà si és un massatge ple d'elogis. Si dieu que no, us guanyareu l'antipatia de qui considerarà que heu deixat passar l'oportunitat de contribuir a donar a conèixer una obra mestra.

